

5 tipů na letní výlety za architekturou

Datum vydání: 24.06.2022 | Zdroj: Patriot | Rubrika: Architektura | Strana 28 | Autor: Tomáš Svoboda
Téma: Cestovní ruch | Teplárenství | Rozvoj města | Ekonomika a podnikání
Vydavatel: Jaroslav Baďura | Periodicita: měsíčník

Příjemnou a obohacující součástí prázdninového cestování mohou být výlety za skvosty moderní i historické architektury. Jako správní patrioti se porozhlédneme především po tuzemských krajích, ale zavítáme také k našim sousedům.

LABSKÁ FILHARMONIE

Za hranice se podíváme hned na začátku, konkrétně do německého Hamburku, jehož architektonickou ikonou se záhy po svém otevření v roce 2017 stala budova Labské filharmonie. Z ekonomického hlediska se jednalo o „šiflenství“ v hodnotě bezmála 800 milionů euro, ovšem mimořádná investice vedla k mimořádnému výsledku.

Potvrdí to asi každý, kdo se procházel po přístavní čtvrti Hafencity, kde filharmonie majestátně stojí na podstavci v podobě historického skladu. Nepřehlédnutelný symbol jednoho z nejbohatších evropských měst sahá do výšky 110 metrů a svým tvarem připomíná obří plachetnici, která vplouvá do přístavu. Ročně si ji přijedou prohlédnout až čtyři miliony návštěvníků, kteří se mohou po 82 metrů dlouhém eskalátoru dostat do vyhlídkové části zvané „Plaza“. Vyhlídka, nabízející unikátní panoramatickou podívanou z výšky 37 metrů, je v době, kdy se nekonají koncerty, přístupná zdarma. Zájem veřejnosti jistě těší i švýcarské architektky Jacquese Herzoga a Pierra de Meurona, kteří do proslulé „Elphi“ umístili nejen koncertní sál s kapacitou 2 100 míst, ale i více než 200 hotelových pokojů nebo 45 luxusních bytů. Co dodat? Snad jen abychom našli odvahu a nebáli se investovat. Budoucí návštěvníci filharmonii, které mají díky světovým architektům vzniknout v Ostravě i Praze, to jistě ocení.

PO STOPÁCH ARCHITEKTA HUBÁČKA

Uznávaný architekt Karel Hubáček je spojován zejména s hotelem a vysílačem Ještěd, který byl postaven v letech 1966 až 1973 na stejnojmenném kopci nad Libercem. Jedinečná dominanta přitahuje pozornost i po bezmála 50 letech od svého dokončení. Je častým cílem turistů, kteří obdivují unikátní křivky stavby i designové interiéry. Vlivem extrémních povětrnostních podmínek má Ještěd hodně za sebou, a tak se očekává jeho rekonstrukce podle studie architektů Krejčíkových z ateliéru Arn Studio. Obnova Ještědu za zhruba 500 milionů korun by měla proběhnout v letech 2023 až 2025, ale reálně může být stejně náročná jako původní výstavba, které mnozí prognózovali fiasko.

Architekt Hubáček to ale nevzdal a se svým ateliérem Sial ji dotáhl do úspěšného konce.

Tak trochu „proti všem“ se postavil také v případě projektu vlastního montovaného rodinného domu, který měl stát tolik, co byt v paneláku. K masivnímu rozšíření jeho prototypu z roku 1960 sice nedošlo, ale v libereckých Lidových sadech stojí dodnes a pobývá v něm Hubáčkův syn s rodinou. Na severu Čech si říká o pozornost také **Muzeum skla a bižuterie** v sousedním Jablonci nad Nisou. Je totiž jediné svého druhu na světě, a navíc se pyšní architektonicky ojedinělou skleněnou přístavbou k historickému exportnímu domu Zimmer & Schmidt, který skrývá rozsáhlé sbírky bižuterie a skla. Přístavba, která vznikla podle návrhu architekta Michala Hlaváčka, byla oceněna titulem Stavba roku 2020.

OBNOVENÁ KAPLE

Kromě velkých projektů si náš zájem zaslouží i menší stavby a památky. Platí to i pro ty, za kterými se musíme vydat hlouběji do lesů. Příkladem je obnovená kaple svaté Anny v Horním Údolí u Zlatých Hor, kde se místním nadšencům podařilo oživit rovnou celé poutní místo, které už bylo prakticky odsouzeno ke zkáze. Po divokých peripetiích byla kaple na rozdíl od ostatních objektů uchráněna před demolicí, přesto ale chátrala až do doby, kdy její ruinu i s přilehlými pozemky odkoupil místní spolek Horní a Dolní Údolí. Jeho členové se v roce 2016 pustili do obnovy poutního místa, a to na základě návrhu olomouckého architekta Františka Zajíčka, který přišel s jednoduchým a zároveň citlivým řešením. V maximální míře zachoval stávající převážně kamenné zdivo, které bylo doplněno o moderní střešní konstrukci z ocelových profilů a transparentních skleněných desek. Tradiční pojetí připomínají břidlicové šablony, které byly položeny ve spodní a okrajové části střechy.

Poutní místo, jehož historie údajně sahá až do 15. století, je stále staveništěm, ale i tak je dobře přístupné po klasických turistických trasách. Několik let už opět žije pestrým kulturním a společenským programem. Konají se tam výstavy, koncerty, akce duchovního charakteru či svatby a plánuje se také odkrytí základů dalších zbořených kaplí.

VINAŘSTVÍ LAHOFER

Léto jistě bude ideálním obdobím k návštěvě jihomoravských vinic. Doporučit můžeme například vinici U

hájku v Dobšicích u Znojma, kde bylo v roce 2020 otevřeno nové sídlo firmy Lahofer, která je jedním z největších tuzemských vinařství. Součástí objektu, který navrhli architekti Ondřej Chybík a Michal Křištof, je i pochozí střecha navazující svým tvarem na zvlněnou krajinu okolních vinohradů. Právě řádky vinné révy byly zásadní inspirací a do samotné stavby se promítají i zhruba 2,5 metru širokými rozestupy mezi prvky konstrukčního systému, který tak kopíruje obvyklou šířku řádků ve vinici.

Pokud se do vinařství Lahofer vydáte, všimnete si, že architektům, v jejichž portfoliu je také projekt 175 metrů vysokého mrakodrapu s názvem Ostrava Tower, se povedlo zasadit celý areál do okolního terénu, se kterým všechny budovy přirozeně splývají. Dalším typickým rysem je otevřenost, která je patrná při pohledu na prosklenou administrativní část i při pozvolném stoupání na střeche, odkud se návštěvníkovi nabízí malebný výhled. Nejlépe se skleničkou vína v ruce, neboť dolů do sklípku je to jen kousek. Záhy člověku dojde, že betonová vlna nad vinicemi je vlastně amfiteátre, který pravidelně hostí třeba koncerty, divadelní představení nebo módní přehlídky.

ZELENÁ BUDOUCNOST STAVEB I PRŮMYSLU

Náš závěrečný tip se tak trochu vymyká už tím, že jde o architekturu v objektu průmyslové firmy. Ale pokud budete dostatečně zvědaví a zdvořilí, zástupci společnosti Liko-S ze Slavkova u Brna vám jistě aspoň něco z jejich výjimečného areálu rádi ukážou. Díky vizionářskému myšlení zakladatele firmy Libora Musila, který se před lety dal do budování „happy and green company“, se jim povedlo postavit nejprve experimentální zelenou kancelářskou budovu LIKO-Noe a posléze také vůbec první živou průmyslovou halu na světě LIKO-Vo, jejíž fasáda je jako rozkvetlá louka a zelená střecha disponuje kořenovou čistírnou odpadních vod. Byznys původně strojírenské firmy se tak rozrostl o novou divizi živých staveb, které jsou promyšlenou ideovou i technickou záležitostí. Vyžadují jak precizně zvládnutý systém ukotvení a závlah na fasádě, tak i správný výběr rostlin a skladeb vegetačních střeche. Ostatní investoři, ale i architekti nebo stavební firmy se v jejím areálu mohou názorně přesvědčit, že zeleň má blahodárný vliv na provoz budov i na klima v jejich okolí. Zjistí také, jak pohlcuje hluk, izoluje a jakou má estetickou hodnotu. Sen o tom, že špinavé a zaprášené fabriky jednou nahradí kvalitní zelená architektura, se pomalu a jistě stává realitou. Jasně, zase to bude něco stát, ale s tím se zkrátka musí počítat.

Foto autor: FOTO Tomáš Svoboda

Foto popis: Projekt montovaného rodinného domu architekta Hubáčka

Foto popis: Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou

Foto popis: Vysílač Ještěd